

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VIII. évfolyam.

FIUME, szerda 1911. november 8.

258. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház 1. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre . . . . . 24 kor. Negyedévre . . . . . 6 kor.
Félévre . . . . . 12 kor. Egy hónap . . . . . 2 kor.
Egyes szám ára helyben 5 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábcso petit sorja 60 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

Szaktudósítás — albérletben.

(M. K.—m.) A magyar külkereskedelmének sajátos viszonyai következtében föltétlenül szükség van arra, hogy egyfelől a felderítő és hírszerző, másfelől a tájékoztató és tanácsadó szolgálatra kiváló képzettségű kereskedelmi szaktudósítói kar szerveztesék és tartassák fenn a keleti államokban.

Mindenesetre gyakorlati eredménye is volna annak, ha a Balkán-államok és a Fekete tenger, meg a Földközi-tenger mellett fekvő tartományokban, ezeknek földrajzi fekvése és közlekedési viszonyai szerint kialakult kereskedelmi emporiumokban, több szaktudósító működne.

Ma a helyzet az, hogy a magyar kereskedelmi kormányának összesen tizenkét szaktudósítója van. Részben osztálytanácsosi, részben miniszteri titkári és segédtitkári rangban a következő helyeken működnek a miniszteri szaktudósítók: Amsterdam, Berlin, Bern, Bukarest, Bruxelles, Konstantinápoly, London, Marseille, München, Páris, Róma és Szent-Pétervár.

Látnivaló tehát, hogy több fontos nyíltan egyáltalában nincsen szaktudósító s a balkáni államokban csupán két városban van a magyar kormányának bizalmi embere. Az utóbbi időben a kormány nem nevezett ki újabb szaktudósítókat s ezért több országot vagy tartományt egy szaktudósítói kerületté vont össze.

Alkalmasint ennek a helyzetnek az eredménye egy minden képzeletet fölülmuló talál-

mány és par excellence magyar szabadság: az albérletben működő szaktudósító. Vagyis az az a személy, aki noha szaktudósítói szolgálatot végez a magyar állam részére, ezt nem a magyar kormány megbízásából, nem a magyar kincstár fizette illetményért teszi, hanem egy magyar szaktudósítónak alkudozása útján megállapított és saját illetménye egy csekély hányadának átengedéseért.

Abban az államban, ahol ez az eset tudomásunk szerint megtörtént, nincsen szaktudósító.

Területe egy másik állam területére kiküldött szaktudósító területéhez van csapva. S mégis szaktudósítói jelentések jutnak el a magyar kereskedelmi miniszteriumba ebből az országból is. Ezeket a jelentéseket pedig egy magáncégnek alkalmazottja készítette fix árárt, amit a szaktudósító készpénzzel a sajátjából fizetett ki.

Hozzáfűzzük még azt is, hogy erről a m. kir. Kereskedelmi Muzeumnak is tudomása van, az illető szaktudósító által megbízott magánszemély íjében való megbízását a muzeum igazgatóságának bejelentette, a mely ezt hivatalosan tudomásul vette. Azt azonban nem tételezhetjük fel, hogy a kereskedelmi miniszterium is tudna erről a szépen prosperáló albérleti rendszerről.

Hogy pedig mink erről a különös magyar külkereskedelmi találmányról tudomást szereztünk, az tisztán a véletlen műve volt. Az a fiatal szaktudósítói albérlet ugyanis azóta állását elhagyta és értesült arról, hogy azért a munkáért, amelyet ő körülbelül évi

egyezer koronáért végzett el, a bérlő szaktudósító 14.500 K javadalmat kap s ennek ellenére alkudozott vele, ami annyira fölboszantotta, hogy fölmutatta a dossierját, amellyel időrendben és másolatban tartalmazza az albérletben dolgozó szaktudósító által teljesített jelentéseket, fordításokat és megfigyeléseket.

Furcsának ugy-e eléggé furcsa ez az eset?

A magyar exportőrök tudvalevőleg panaszkodnak a szaktudósítók gyakorlati jelentőségü működésére. Mi ismerjük e panaszok forrását, azonban azt is hangsúlyozhatjuk, hogy nem mindig alaposak és indokoltak ezek a panaszok, mert exportőrjeink maguk sincsenek teljesen tisztában e csónak kiépített intézményünkkel, amely csak ott funkcionálhat kielégítően, a hol teljesen megfelelő tisztviselővel töltötték be a szaktudósítói állást!

Amde ha most, a mikor nemrégiben a német birodalmi illetékes és hivatalos körök értekezletet tartottak, hogy a Nachrichtendienst für dem Exportgeschäfte, vagyis éppen a magyar kereskedelmi szaktudósítói intézmény feladata körébe vágó szolgálat szervezéséről és kiépítéséről tanácskoznak, ilyen magyar találmányokkal experimentálnak (minálunk, bíz ez nem más, mint a külkereskedelmi érdekeink iránt való közönyösség jele az illetékes magyar intézőkörök részéről.

Tudvalevő, hogy a Japán és északamerikai külkereskedelmi szaktudósítói szolgálat szervezete, — amely a konzuli szervezetektől

„A Tengerpart” tárcája.

Elővigyázat.

Germaine (igen csinos, kívánatos, vigyázz! Századeleti Céliméne).

Raoul (flirtje).

Touton (okosan hallgató ölebecske).

Raoul: Drága barátnóm, hogyan fejzed ki önnök örömeimet?

Germaine: Mondja csak, fejzed ki.

Raoul: Végre! Elhagyjuk Páris, csapdáival és banalitásaival, azt az utálatos Páris, hol kilesik minden mozdulatomat, kommentárokkal kísérik s ahol csak nagyritkán, oh! nagyon is ritkán láthatom . . .

Germaine (sóhajt).

Raoul: Nemsokára kedvemre, bátran és büszkén, nem sutlogva, de kiáltva valhatom meg önnök szerelmemet, a tengerparti fenyők és sziklák közt, miközben lilium fehér sirlályok fognap röpökni gyönyörtől exaltált fejünk fölött!

Germaine: Ah! Mily kedves! Lirai hangulatban van s ez oly jól esik nekem . . .

Raoul: Gondolja csak meg: hat hónap óta teszem önnök tisztelettel teljes, de egyáltalán buzgó udvarlásomat s valamennyi találkánk oly röpke, oly vázlatos volt, hogy több volt benne a szegyenkezés, mint a boldogság . . .

Germaine: Oh! Barátom . . .

Raoul: Bocsásson meg, de most oly boldog vagyok, hogy nem tudok se magamnak, se kifejezés imnek ura lenni . . . Tehát, amint mondani kegyeskedett. Étetatba megyünk, ahol két teljes hónapig, melyek már előre is feledhetetlenek, feltárhatom önnök szerelmes szívemet a maga igazi mivoltában. Hála neked, kedves Étetat, légy áldott!

Germaine: Gyermekek!

Raoul: Hiába jászom néha a fásultat, a cinikust, alaptermészetem szentimentális; a természet embere vagyok. Ön nem ismer engem, mert csak Párisban látott, két forduló keringő, vagy bridge között, de majd ott, ott Normandiában — mert Étetat Normandiában van, ugyebár? — ott egészen más ember leszek; ott nem lesz semmi társadalmi kényszer, nem lesznek örökös aggodalmaim . . . csak nyugalom, nyugalom a szerelemben! Gyűlölöm a gyönyört, melyet a rettegés megzavarhat, mondta a jó öreg Lafontaine. A mestermondónak igaza van! Éljen!

Germaine: Mindennel nekem kell törődnöm.

Raoul: Igy van az jól. Minden helyesen van téve, amit ön cselekszik. Eelőre is helyeslem mindig, amit tenni, parancsolni készül, mert önben egyesítve látom Vénusz báját Minerva okosságával.

Germaine: Nos hát, Minerva és Vénusz, miután megnézte a menetrendet, fejszó-

litják önt, hogy holnap reggel üljön föl a 8 óra 21 perckor induló vonatra, mely Bréautéba 12 óra 5 perckor érkezik. Bréautéban át kell szállnia. Innen 10 perc alatt elére Bordeaux-Benouville-et, ahol az állomásfőnök meg fogja önnök mutatni a Villa des Voltigeurs-t. Alig 50 percnyire van a pályaudvartól. Ezt a villát béreltem ki önnök . . . kétezer frank két hónapra . . . Ismerje el, hogy potomság . . .

Raoul: Hogyan? Hát nem Étetatban fogok kiszállni?

Germaine: Mit képzel! Hisz tudja, hogy mindenki ismer Étetatban! . . . Mit szólnának, ha együtt érkezünk meg!

Raoul: De hát hol és hogyan látjuk egymást?

Germaine: Ön igazán nagyon türelmetlen kedves barátom.

Raoul: Bocsásson meg, de olyan nagyon szeretem!

Germaine: Szeressen, de okosan, kellő elővigyázattal . . .

Raoul: Óvatos leszek a végletekig.

Germaine: Elvárom öntől. Csak három-négy hónap mulva mutatkozzék Étetatban. Legelőször is elmegy a kaszinóba s bérletet vesz álnév alatt. Már választottam is önnök egyet . . .

Gróf Vagrado . . .

Raoul: Gróf Vagrado lesznek? Miért?

Germaine: Nyugalmamért! . . . Igazán,

teljesen független, — csak nemrég keltette föl a németbirodalmi exportőrök féltékenységét s a németek már is azon vannak, hogy azokat a szervezeteket utánozzák. A németek példája remélhetőleg most is hatással lesz a magyar közvélemény kialakulására s rá fogunk jönni, hogy szaktudósítói intézményünk a mostani csonkaságával épséggel nem maradhat meg. Vagy el kell törölni ezt az intézményt, vagy gyakorlati exportőrök által is életképesnek tartott szervezetté kell kiépíteni.

Albérletben hirszerző szolgálatot pedig a sztratégia nem ismer. A kereskedelmi szaktudósító, a kereskedelmi sztratégia rendelkezései szerint hirszerző, felderítő és tájékoztató szolgálatot végez. Elsőrangú feladat tehát, hogy a szaktudósító közvetlenül és teljesen megbízhatóan teljesítse szolgálatát.

UJDONSÁGOK.

— **A tőzsde bizottsága Fuhrmannál.** A fiumei árutőzsde bizottsága Steinacker Arthur vezetésével ma délelőtti tisztelgett Fuhrmann Ferenc dr. miniszteri tanácsosnál, a tengerészeti hatóság elnökhelyettesénél, hogy öt harminc éves szolgálati jubileuma alkalmából üdvözlje. A tőzsde tisztelgése azért késett, mert Steinacker Arthur elnök aki csak most tért vissza szabadságáról, személyesen kívánta vezetni az üdvözlő küldöttséget, amelyben Corossacz Ferenc, Klinz Hugó és Gotthard Adolf vettek részt. Az utóbbi egyuttal a kereskedelmi és iparkamara nevében is üdvözölte a jubilánst.

— **A leánykereskedés ellen.** A Fiumei Növendő Egyesület helybizottsága holnap, szerdán délután 3 órakor a kormányzóság tanácsstermében ülést tart, amelyen Wickenburg Istvánné, szül. Pückler-Liupurg Zsófia grófnő fog elnökölni. Az ülésen Villani Frigyes báró ügyvezető titkár jelentést tesz az egyesület folyó évi működéséről.

— **A pénzügyi bizottság ülése.** A pénzügyi bizottság tegnap este zárt ülésben tárgyalta az 1912. évi költségelőirányzatot és azt az egyes tételek megvitatása céljából a különféle bizottságokhoz utasította.

Sorra került azután egy pénzszekrény beszerzésére vonatkozó javaslat, amelyet a bizottság elfogadott. Az egyik vasszekrényt a városi számvétség, a másikat pedig a városi takarékpénztár kapja. Elfogadták to-

ön egy hallatlan ember! Csak nem akar kompromitálni! Megadom önnek azt a kegyet, hogy velem egy időben hagyhatja el Páris. És jutalmam az, hogy elégedetlenkedik...

Raoul: Ne haragudjék, kedves barátom! Kérdésem ostoba volt, belátom... Legyen meg az ön akarata. Vagrado gróf leszek s aztán?

Germaine: Mivel ezerszeres elővigyázat is kevés, hogy tévutra vezessük a rosszulnevelteket s hogy föl ne ismerjék, levételetti a szakállát s csak a bajuszát hagyja meg.

Raoul: Ez elengedhetetlen?

Germaine: Föltétlenül.

Raoul: Helyes. Meglesz. De mikor fogom látni? Egyetlen gondom ez.

Germaine: Csak türelem. Ma szerda van... A jövő héten, mondjuk hétfőn eljön a tennisz-pályára négy és öt óra közt... Közeledik hozzám, szertartásosan köszön, megkérdi, hogy szolgál az egészségem s ügyelni fog arra, hogy kiejtése spanyolos legyen...

Raoul: Spanyolos!...

Germaine: No persze! Vagy talán elfeledte, hogy Vagrado gróf lesz?

Raoul: Fogalmam sincs róla, hogyan kell spanyolos kiejtéssel beszélni.

Germaine: Majd megtanulja. Remélem az olyan nagy, forró szerelem, mint a

vább a Cosala-Belvederen levő telek vásárlására vonatkozó javaslatot és erre a célra 40.000 koronát szavaztak meg. Végül elfogadták a városi közmunkahivatalnak azt a javaslatát, mely szerint a közúti vasut részére két nyitott és három zárt kocsi lesz beszerzendő.

— **Az iskolatanács ülése.** Az iskolatanács mult szombaton ifj. Vio Antal dr. képviselő elnöklete alatt ülést tartott, amelyben elfogadták a Via Triestei elemi fiúiskola V. és VI. osztályának elkülönítésére vonatkozó javaslatot, mellőzték a polgári leányiskolánál gyorsírási tanfolyam szervezésére vonatkozó indítványt s felmentettek két szegény tanulóéányt a kézimunka tanfolyamon fizetendő 20 korona tandíj fizetése alól. A természettudományi múzeum, a polgári leányiskolai tornaterem és a via Ciotta-beli óvoda költségelőirányzatát ajánlólag terjesztik a városi tanácshoz.

Több kisebb ügy tárgyalása után megválasztották a folyó tanévre a helyettes igazgatókat és a pedagógiai értekezletek elnökét és alelnökét.

A Toretta-beli iskolákban a tanóráknak délelőttire való összevonását nem engedélyezték.

Az ülés esti 8 órakor véget ért.

— **Városi színház.** A Teatro Comunaleban ma, kedden este harmadszor kerül színre Giordano „Fedora” című, Fiumében is szép sikert aratott operája. A mai előadás Albérletben lesz.

— **Egy részvénytársaság vesztesége.** Az Agrumaria rt. (Fiume), mely a Magyar bank és kereskedelmi rt. alapítása, 1910—11-ben a 60.000 K alaptőke mellett 7620 K veszteséggel dolgozott, szemben a megelőző évi 8778 K veszteséggel.

— **Hivatalvesztésre ítélt irodatiszt.** A fiumei királyi törvényszék jegyzelmi bírósága ma délelőtti lovag Thierry Alajos kuriai bíró elnöklésével ülést tartott, amelyen Stock Mihály törvényszéki irodatisztet hivatalvesztésre ítélte. Srochról bebizonyult, hogy kisebb javadalmazásu tisztviselőtársainak magas kamatok mellett uzsora-kölcsönöket adott. Az állásának elvesztésére ítélt irodatiszt, aki nős ember és 24 évet szolgált a helybeli törvényszéken az ítélet ellen felebbezést jelentett be. A szigorú ítélet ügyvédi körökben nagy feltűnést kelt.

— **A susáki erdőhivatal palotája.** A földmívelésügyi miniszterium a susáki erdőhivatal elhelyezésére a Boulevardon, a horvát gimnázium közelében 185.000 korona költséggel díszes palotát épített. A megtartott versenytárgyalás eredményeképp az építkezést Rubinich János fiumei műépítész nyerte el, akinek az épületet jövő évi augusztus havára kell elkészíteni. A palotában, amely Susák

minőt ön táplál irántam, nem riad vissza az ilyen kicsiségűtől! Különben is csak néhány jelentéktelen — látszólag jelentéktelen — szót fog mondani; nekem természetesen mind telve lesz mély és gazdag értelemmel. Itt van egy kis notesz, ebben megtalálja titkos beszédünk kulcsát. Ha jobb kezemet nyujtom önnek s napernyőmmel a földet birizgálva azt mondom önnek: „Igaz, hogy tegnap nagy tűzvész dühöngött Rouenban?”, ez azt fogja jelenteni, hogy bátran beszélhet.

Raoul: Francia kiejtéssel? Mellőzhetem a spanyolos hangsúlyt?

Germaine: Nem, azt soha! Ha pedig példának okáért azt mondom: „Kedves gróf, nem tudja, mikor lesz teljes a dagály?” ez az jelenti, hogy, leselkednek ránk s jó lesz, ha távozik. Megértette?

Raoul: Körübelül. Csak azt nem értem, mit akar ezekkel a komédiákkal?

Germaine: Komédiák? Ön az elővigyázatot komédiának nevezi? Szerencsétlen! Hát nem tudja, hogy Davidsonék, Morardieék és La Huchotteék is Etretathan lesznek... ismerőseink... És Bauloték, akiket kifelejtettem.

Raoul: Ah! A patvarbal! Bautoték is ott lesznek. Az már egészen más...

Germaine: No látja. De én ravasz vagyok s most hallgassa meg, mit eszeltem ki. Ha Vagrado gróf gyanus lesz nekik, kiköltözik

legszebb épülete lesz, a hivatalos helyiségükön kívül az erdőhivatal vezetőjének a lakását is elhelyezik.

— **A tengerészeti hatóság körrendelet.** A tengerészeti hatóság elnökhelyettese, Fuhrmann Ferenc dr. miniszteri tanácsos körrendeletet bocsátott ki az összes révhatóságokhoz és a martinschizzai tengeri vesztélyintézethez, amelyben arra való tekintettel, hogy Tripolisban, Beirutban és az isztriai Toronban a kolera, Mazaganban pedig a pestis fellepett, az említett kikötőkből Fiuméba, valamint a magyar-horvát tengerpartjára valamely kikötőjébe érkező hajókkal és utasokkal szemben Párisban kötött nemzetközi egyezmény határozatai és egészségügyi intézkedései alkalmazandók.

Szmirnában a kolera megszűnt s ezért szmirnai kikötőre kiterjesztett egészségügyi óvintézkedések hatályon kívül helyeztetnek.

A tengerészeti hatóság ma tette közzé magyar kormányának ama rendeletét, melyben a kolera behurcolásának megakadályozása céljából Olaszország, Aquila, Bari, Bergamo, Chieti, Cosenza, Foggia, Girgenti, Lecce, Massa, Pesaro, Róma, Rovigo, Syracuse és Velence kerületeiből származó bizonyos áruk és tárgyak behozatalát és átvitelét megtiltja, illetőleg korlátozza.

Tilos a behozatal a következőkre: Használt fehérnemű, ócska és viselt ruhák (használati tárgyak), használt ágyneműk (használt ágytollak). Ha e tárgyak utipodgyászásként vagy lakhelyváltoztatás folytán szállítanak, az esetekben a határszélen eszközözendő egészségügyi vizsgálat és kezelésre nézve fennálló különleges szabályok alá esnek.

2. Törölöröngy és papírgyártásra szánt rongy. Ezen tilalom alól kivételnek: a) az olyan rongyok, melyek összesajtoltva vagy ábronszos csomagokban mint tömegáru (en gros) szállítatnak; b) a fonó-szövő helyekből felidőző avagy fehérítő telepekről származó hulladék, továbbá mütyapju (Kunstwolle Shoddy) és uj papírhulladék.

Az 1. és 2. alatt megjelölt áruk és tárgyak átvitele azonban meg van engedve, ha azok oly módon vannak csomagolva, hogy azok utközben nem kezelhetők. Fertőtlenítésnek csak oly áruk és tárgyaknál lehet helye, amelyeket a helyi egészségügyi hatóság fertőzőtlennek tekint.

— **Az osztrák hajóstársaságok délelőtti járatainak szervezése.** A „M. Külkereskedelem” írja: Az osztrákok a maguk gazdasági politikájukat a magyar közvélemény előtudvalevően ügyesen rejtik a véka alá. Ovatossan és körültekintően és kétségtelentül sok tudással és hozzáértéssel készült előtervek és teljes erővel fognak azután a kivitelhez. Míg például látszatra az osztrák sajtó az anynyit emlegetett argentiniai husimportot, mint közszükségletet tüntette fel s a bécsi sajtóugratásainak Magyarország vakon felült, addig

a bordeaux-benouvellei villából s Fécampban, egy kis szállodában, vesz ki lakást, hogy vándorkereskedők szoktak betérni... Utazóügynöknek adja ki magát Marius Caransónév alatt s megtanulja a marseillei kiejtést. Magától értetődik, hogy álszakállat tesz föl...

Raoul: Mi sem egyszerűbb... S mikor fogom látni?

Germaine: Ezt, kedves barátom, egyelőre meg nem mondhatom... A legjobban lesz tán, ha illatszerezrel és szappannal állít be hozzám?... Mert a földolog, ismerem, hogy eloszlassuk a gyanunak az árnyékát is... Jó híremet meg kell óvnom mindenen áron. Nem igaz?

Raoul: Igaz.

Germaine: Hogy el ne felejtsem, a mondain lapokba küldjön egy sor írást, hogy tanulmányutra mentem Korzikába. Majd odaadom önnek egy ügynökség címét, amely gondoskodni fog arról, hogy az ön nevében képes-könyveket küldjön ösmerőseinek Bastiából s Ajaccióból.

Raoul: Mennyi figyelem! Mennyi előrelátás!

Germaine: Merj még mondani, hogy semmit sem teszek önért?

Raoul: Nem. Nem! Beismerem, hogy hálátlan vagyok.

Holló Lajos a Justh-párt részéről szólal fel. Kifogásolja a küldöttség kiküldését, majd arról beszél, hogy Tisza Istvánt mint elnököt senki se tudja törvénytelenésekben megakadályozni.

Közben Ertsey Péter munkapárti és Mádi-Kovács János Justh-párti képviselő közt szótálatás támad s majdnem tettlegességre kerül a sor.

A képviselők közre fogják a veszekedőket s nagy nehezen szétválasztják őket. Az elnök Ertseyt és Mádi-Kovácsot rendre utasítja.

Holló ezután folytatta beszédét.

A többi pártok szónokai.

Ezután Rakovszky István a néppárt részéről kijelenti, hogy sajnálja Berzeviczy lemondását. Berzeviczy most hagyja el a helyét a harcban, holott meg kellene tartania elnöki állását. — Polemizál a munkapárttal, a mely nem valósította meg a kilences bizottság programját. Beszéde végén határozati javaslatot nyújt be, melyben Berzeviczyt a lemondás visszavonására kéri.

Tisza István gróf személyes megtámadtás címén szólal fel. A kilences bizottság programja, a címerkérdés és a katonai bíróságok tárgyalási nyelvén kívül már megvalósult, az utóbbi pedig a Ház előtt fekszik. Kérde tehát, miért állítják, hogy a kilences bizottság programja nem valósult meg.

Károlyi József gróf a pártonkívüli függetlenségi, Szabó István pedig a kisgazdák nevében beszél.

A miniszterelnök beszéde.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök áll fel ezután szólásra. Kijelenti, hogy amíg Návay alelnök indítványa felett nem határozott a Ház, nincs helye a vitának. Ha ez határozat megtörtént, nem zárkózik el az állalános politikai helyzet ismertetése elől.

A Ház a miniszterelnök beszéde után a vitát holnapra halasztotta. Az ülés ezzel teljes csendben véget ért.

A horvát országgyűlés feloszlatása.

ZÁGRÁB, nov. 7. A horvát szabor mai feloszlató gyűlése a szokásos formások mellett zajlott le. A virilisták nemzeti öltözetben, a választott képviselők pedig fekete ruhában jelentek meg. A bánt, aki királyi biztosi minőségben jelent meg, küldöttség hívta meg a gyűlésre, ahol a trónszéken ülve fedett fővel olvasta fel a királyi kéziratot, a mely a következőképp hangzik:

Minthogy az 1911. évi november hó 16-án kelt királyi leiratunkkal Zágráb országos fővárosunkba összehívott Horvát-Szlavon- és Dalmát-országaink képviselői nem váltották be azokat a reményeket, a melyeket Mi az ő munkaképességükhöz fűztünk és mert nincs is reményünk arra, hogy tevékenységünk gyümölcsözővé váljon, helyesnek tartjuk a Horvát-Szlavon-Dalmát országgyűlést a szervezeti rendelet alapján feloszlatni.

Lelkes éljenzéssel fogadták a király levelét. Az ellenzék tagjai azonban ezt kiáltották:

— Éljen a horvát nemzet!

Az országgyűlés tagjai azután a székesegyházban tartott istentiszteletre mentek s onnan visszatérve folytatták az ülést, mely a jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése után teljes nyugalombar ért véget.

A király állapota.

BÉCS, nov. 7. A király közérzése a legjobb, úgy, hogy majdnem teljesen egészséges. A hörgők a hűlés egész tartama alatt szabaddok maradtak és rajtuk a hurutnak még nyo-

ma sem konstatalható. A nátha is elmúlt és a csekély köhögési inger is csak elvétve, ritkán jelentkezik.

Az Achim pör a Kurián.

BUDAPEST, nov. 7. A királyi kuria ma kezdte tárgyalni a Zsilinszky fiuk pörét, akik Achim Andrást megölték és akiket az esküdt-szék a vád alól felmentett. A királyi ügyész semmisségi panaszai folytán megindított felel-viteli tárgyalás íránt rendkívüli nagy az érdek-lődés. Egyelőre az iratok felolvasásánál tartanak. Jogászörökben biztosra veszik, hogy a kuria az esküdtbírótság ítéletét meg fogja semmisíteni.

Szociálista tüntetés.

BUDAPEST, nov. 7. A fővárosi szociálisták ma este nagy tüntetésre készülnek. A rendőrség minden előkészületet megtett, hogy az esetleges zavargásokat megakadályozza.

Egy költő halála.

BERN, nov. 7. A német irodalomnak nagy gyásza van. Wiedmann József Viktor, ismert német költő ma meghalt.

Megmérgezett francia tüzerek.

PÁRIS, nov. 7. Troyesből táviratozzák, hogy ott tegnap a 70. tüzérezred számos katonája mérgezési tünetek közt megbetegedett. A mérgezést romlott konzervek okozták.

Gyilkos huszárezredes.

SZENTPÉTERVÁR, nov. 7. Sowelzky Fülöp huszárezredes meggyilkolta kevesét, Sarocynka 29 éves színésznőt, a város ünnepeit primadonnáját. Az ezredes a gyilkosság elkövetése után önként jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatták és átadták a katonai hatóságnak.

Elítélt feleséggyilkos.

BERLIN, nov. 7. A potsdami esküdtszék Bohrmann városi titkárt, aki feleségét meggyilkolta, tegnap nyolc évi fegyházra ítélte.

A kínai forradalom.

LONDON, nov. 7. Pekingből táviratozzák: A forradalmárok által elfoglalt területeken rabolnak és gyilkolnak. Csingtsai német kormányzóját Binon angol admirális szikratávíron értesítette, hogy elérkezettnek látja az időt az európai hatalmak közbelépésére s hogy ő az angol kormányt ezen véleményéről már értesítette.

Parlamentarizmus Kinában.

PEKING, nov. 7. A kínai császár felhívta a nemzetgyűlést, hogy választási törvényt dolgozzon ki és készítse elő a képviselő választásokat. A trón elismerte a forradalmárok által szervezett politikai pártot.

Az olasz-török háború.

Az olaszok győzelmi híradásai.

TRIFOLISZ, nov. 7. A török tüzérség tegnap támadást intézett az olasz útegek ellen. Az olasz tüzérség Moizo pilótahadnagy jelentése szerint szétszórta a török útegeket. A törökök néhány órával később az olaszok balszárnyát támadták meg minden siker nélkül. Egy házat, honnan a törökök az olasz haderőre ágyuztak, az olaszok ágyui szétrombolták.

Ütközet a Vörös-tengeren.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 7. Egy olasz cirkáló Akaba mellett elsüllyesztette a „Halig” török hadihajót.

KONSTANTINÁPOLY, nov. 7. A lapos jelentése szerint egy olasz cirkáló Akaba városrost bombázta. A tüzeiést viszonzó „Halig” török hadihajót az olasz cirkáló elsüllyesztette. A haditengerészek megmenekültek.

Támadás a levegőből.

TRIPOLISZ, nov. 7. Moizio és Piazza kapitányok menoplánon, De Rada kapitány pedig Fahrman-biplánon szállt fel tegnap Moizio kapitány bombát vetett a törökök közé. Piazza két bombát tudott a törökök dobni s ezek nagy pusztítást vittek véghez.

Az Orient kávéházban

(Piazza del Commercio) naponta

bécsi női zenekar

Kezdeté este 7 órakor.

:: Szabad bemenet. ::

Uj női szabóterem!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy a via del Fosso 9. sz. II. emeleten uj női szabótermet nyitottunk. Hosszu szakmabeli gyakorlatunk biztosítja a rendelkezés pontos és tökéletes kivitelét. Modern szabások. A t. közönség jóindulatu pártfogását kérem.

Gescheit Róza és Tsa.

„DE LA VILLE“

SZÁLLODA ÉS KÁVÉHAZ
FIUME, DEAK-KORZÓ. TELEFON 521.

A legkényesebb ízlés szerint átalakított kávéház a magyarság legkedveltebb találkozó helye. Kifünő italok, jó magyar borok. Estenként KOVÁCS JÓZSEF jóhírnevű kaposvári cigányzenekara és RÁCZ KÁROLY budapesti kishögösszólísta hangversenyeznek.

TULAJDONOS:
BUDAI KÁROLY

Pecsinei Szanatorium

Susak-Fiume

Remek fekvés a tengerparton. Belső és sebézési betegségek részére. Lábadozók részére is. Modern berendezés. Kifünő hideg és meleg tengeri fürdők. Minő berendezés. Röntgen sugarak, villamos gyógykezelés stb.

Szobák, teljes ellátással 10 K.-tól.

Orvos választás tetszés szerint

Felvilágosításokat nyujt

Telefon 500.

Az igazgatóság

Táviratok: SANATORIJ - SUŠAK

Megnyilt a

„Mercur“ Drogheria

FIUME

Via Pomerio 758. szám alatt.

1911. XI/8
 török jelentés
 Tripolisz ostromáról.
 KONSTANTINÁPOLY, nov. 7. A had-
 minisztérium Resad pasától, a török sere-
 gparancsnokától november 4-iki kelettel
 következő táviratot kapta: Tegnap délután
 megkezdődött a város elleni ostromot, a mely
 heves harcra folyt. Az olaszok mintegy öt-
 száz halottat és százötven sebesültet hagytak
 csatatéren.

Tripoliszi hírek.
 TRIPOLIS, nov. 7. Tripoliszba mindig
 több csapatok érkeznek. A város ismét fel-
 rendes képét. A kormányzó egyik újabb
 rendelkezése értelmében a poigári- és kereske-
 delmi hatóság felvette rendes működését.

WISCHONG-BUZIASFÜRDŐ
BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNY-
 VIZ

BAKTERIUM-MENTES
 természetes ásványvíz
 ÜDIT-GYÓGYIT. ÜDIT-GYÓGYIT
 és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hu-
 gykójánál, húgykő- és fényképződésnél, a légutak
 és a kiválasztó szervek hurutos bántalmainál ki-
 tűnő hatásának bizonyult.
 ORVOSILAG AJÁNLVA.
 Főlerakat: Staicer Antal, Fiume Via
 Martini 4. Kapható Jechel F. cégnél
 Telefon 3-44.

Jó karban levő
 használt iskolai és egyéb
 könyvek eladhatók a
 Zanutel A. könyvkereskedésében
 TELEFON 197.
 Könyvjegyzék ingyen!

Fiumei első magyar rizshántoló- és
 rizskeményítőgyár részv.-társaság.

FIUME.
 Különlegesség
FÉNYKEMÉNYÍTŐ
 tábláskákban.

VÉDJEGY.
 A vegyi tisztaságért a gyár kezkesedik.

HAJELTÁVOLITÁS
 hajlékony és karról 5 perc alatt, fájdalom nélkül. B-
 mulatos eredmény. Videkre szeri pontos utastással, diszkrét
 kiadók, csakis „Miracle” törvényesen védett és bejegyzett véd-
 jeggyel ellátott szer valódi. Ártaatlanságért, eredményé-
 jótallók, Párisi kozmetikai kiállítás aranyéremmel kintitv.

POLLÁK SAROLTA
 Budapest VI., Andrássy-ut 38. szám 1. em.
 utánzatoktól óvakodjon. Telefon 157-98. Fogad egész nap.

„OLLA”
 bebizonyítha-
 tólag a legjobb
 higiénikus
 Gummi kü-
 lönlleges-
 ség.

Első Fiumei Tisztító-vállalat.
 Rainer Albert, Fiume, Via dell' Ospedale 1.
 Szobák, valamint egész lakások tisztítása,
 szőnyegtisztítások, parkett-kefélések, valamint
 köpadlóknak stanboellel való beeresztése. Sző-
 nyegek porolásra átvétnek. Poloskák irtása
 szagmentes és a butorzatra ártalmatlan gőz
 utján. — Pontos kiszolgálás. — Olcsó árak.
 Telefon 14-33.

SALVATOR
 GUMMI SARKAK
 VILÁG CZIKK
 UTÓLÉRHETELLEN
 TARTÓSSÁGU !

MINDENÜTT KAPHATÓ.

Lederer penzio Abbazia.
Habsburg villa és Park szálló
 120 szoba. Lift. Fürdők a házban.
 Villanyvilágítás. Árnyas kert. Gyönyörű
 kilátás a tengerre. Szoba és ellátás
 8 koronától feljebb. Családoknak
 engedmény.

Catti György utóda
 es. és kir. udvari szállító
GYÓGYSZERTÁRA
 a városi torony mellett.
 Ajánlja magát minden orvosi rendelés
 azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
 minden gyógyszerészeti különlegesség,
 gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
 toalettcikkek és szépitőszerek stb. stb.
 Bátorodom a n. é. közönséggel
 tudatni, hogy a jóhírnevű

„Hungária” szállót
 (Fiume, Viale Deák) a hozzátartozó
 vendéglővel együtt átvetttem.
 Saját termésű magyar borok, izletes
 konyha és olcsó nappali és hónapos szo-
 bák állnak t. vendégeim rendelkezésére.
 Szives pártfogást kér
Pusnik F. vendéglős.

Havi penzió szobával együtt olcsó áron.
Egy teljes hálószoba butor
 berendezés azonnal eladó. Cim Róth Sán-
 dor Via Giuseppe Giusti 2. sz. földszint.

VIII. évfolyam.

„A Tengerpart”

Fiumének legélénkebben szer-
 készített és legjobban informált
 napilapja jelenleg

VIII. évfolyamában

jelenik meg.

Mint Fiumének és a környékbeli
 fürdőhelyeknek legnépszerűbb,
 legelterjedtebb és legrégebb ma-
 gyar napilapja

„A TENGERPART”

a kereskedelmi és üzleti világ
 legalkalmasabb hirdetési orgá-
 numa.

Hirdetési árai a lap nagy példányszá-
 mához viszonyítva igen mérsékelték.

Előfizetési árai:

Egy évre	K. 24.—
fél évre	„ 12.—
negyedévre	„ 6.—
egy hóra	„ 2.—

Tisztviselők fél áron kapják „A TENGERPART”-ot,
 úgyhogy az utóbbiaknak

„A TENGERPART”
 házhoz szállítva csak 4 fillérbe
 kerül naponta.

Előfizetéseket posta és telefon utján is felvesz
 «A TENGERPART» kiadóhivatala Fiume.
 Grad. del Sasso Bianco 3. szám 1. emelet
 [a Hungaria szálló mögött.]
 Telefon 229. sz. Postafiók 105. sz.

Mutatványszámokat egy hélig ingyen küldünk.

VIII. évfolyam.

**Erbisti János az „ALL'UNIVERSO“-hoz címzett
— férfi- és gyermek-készruha üzlete**

NAGY VÁLASZTÉK! - - Fiume, Via del Fosso 12. sz. - - JUTÁNYOS ÁRAK!

„Mercur“ könyvnyomdai műintézet

FIUME

Via Operai 12.

Telefon sz. 932.

Rönyvnyomdai munkák elsőrendű előállításban.

Magyar könyvnyomda.

Árajánlással vidékre is készséggel szolgál.

Tulajdonos Chilko József

„ADRIA” szálló és étterem

Via Adamich 5. szám. - - Telefonszám 482.

Kitűnő konyha. - Kőbányai polgári sör. - Elegáns
vendégszobák, tengeri kilátással. - Jól elkészített
tengeri halak. - Tulajdonos Tranquillo de Negri.

Végeladás

Steinmann Ignác Corso 14. sz. alatti
készruha-üzletében
ahol az összes áruk gyári
árakon kerülnek eladásra.

Ritka alkalom!

Varieté-Hôtel Susák.

Estéknként elsőrendű varieté-előadások.
Kezdeté 9^{1/2} órakor. Beléptidj 1 korona.

Kérje kereskedőjétől a 30.000 koronás „Ceres” díj-pályázat feltételeit!

**„Ceres” ételzsír nagy kincs, tagadója ennek nincs!
Ellenség vagy jóbarát egynek vallja itt magát.**

Legfinomabb teavaj készítése: Sárga, simulékony „Ceres” ételzsír („Ceres“-kockák) és fehér („Ceres“-táblák) egyenlő arányban keverve, óvatosan, felhevítés nélkül megolvasztandó. Ehhez hozzáöntendő nyers tejfel vagy nyers tej, (3/2 kg. „Ceres“-hez 1/8 liter tejet) minekutána az egész jól megkavarandó, mialatt a tálat avagy a lábost gyorsabb kihűlés végett hideg vízbe állítjuk mindaddig, míg a zsír megfagy. A tej víztartalma így teljesen kiválik, míg a „Ceres“-zsír a legfinomabb teavaj ízét és zamatját veszi fel és ugyanúgy használható is. Egy tojás sárgája még jelentékenyen növeli e keverék jóságát. Az ezen utasítás alapján előállított teavaj az érvényben levő törvényes határozmányok szerint csakis a saját háztartásban használható.

Kávéház megnyitás.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Via del Pomerio 26. sz. alatt (a volt Balaton helyiségében) „Riviera kávéházamat” megnyitottam. Mindenféle szórakoztató eszközök, bel- és külföldi lapok és első minőségű kávéházi italok állnak a n. é. közönség rendelkezésére.

Minél számosabb látogatást kér

Konrád Ferencz

a „Mercur” kávéház volt tulajdonosa.

A Tengerpart minden jogos
panaszt közöl és minden
közérdekű felszólalásnak
!! helyt ad. !!

A legajánlatosabb fiumei szállók:

„Deák” szálló

a Deák-korzón és dependance-a a

Bonavia szálló

Via Edm. Amicis. 4.

Mindkét szállóban kitűnő konyha és
árnyas kertek. Fajborok és valódi

Pilzeni ösforrás sör.

Tulajdonos
Ederer-Burger Gyula.

Imperial szálló

Viale Deák, a pályaudvartól egy percnnyire.
Fiume legújabb szállodája. - 50 modernül berendezett szobával. - Szobák 2.40 K-tól feljebb Villany. - Lift. - Fürdők.

Tulajdonos **LINENBERGER S.**

Minden a kihordás vagy szállítás küldés körül felmerülő panaszt telefon vagy levelezőlap útján szíveskedjenek nekünk bejelenteni.